

доповнює загальнонаціональну систему безпеки і є її складовою.

Таким чином, держава повинна бути зацікавлена в ефективному функціонуванні та використанні можливостей недержавного сектору безпеки. З метою підвищення ролі

недержавного сектору безпеки в забезпеченні національної безпеки держави необхідно на законодавчому рівні визначити систему, правовий статус, права та обов'язки суб'єктів недержавного сектору безпеки.

Алісов Євгеній Олександрович,

*д.ю. н, професор,
директор Інституту підготовки слідчих кадрів для МВС
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого,
(Україна, м.Харків)*

ПРО ДЕЯКІ ФІНАНСОВО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НЕДЕРЖАВНОГО СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ В УКРАЇНІ

Останні події суспільно-політичного життя в нашій країні оголили найболючіші проблеми особистої безпеки громадян в умовах економічної та політичної кризи. Постало питання про створення системи протидії загрозам особистої недоторканності особи та захисту її власності.

Держава в умовах гострої політичної кризи виявила неспроможність реагувати на сучасні виклики радикалізму та зростанню рівня правового нігілізму значної частини населення. Міліція та інші правоохоронні органи за останніх подій значно деморалізовані, довіра до них з боку суспільства істотно зменшилася. За таких обставин є нагальним утворення недержавної системи безпеки громадян, яка гарантувала б, перш за все, захист їх життя, здоров'я, а також права власності.

Убачається, що навіть утворення Національної гвардії, яка згідно ст. 1 закону від 13 березня 2014 року № 876-V є військовим формуванням з правоохоронними функціями, що входить до системи Міністерства внутрішніх справ України і призначено для виконання завдань із захисту та охорони життя, прав, свобод і законних інтересів громадян, суспільства і держави від злочинних та інших протиправних посягань, охорони громадського порядку та забезпечення громадської безпеки, а також у взаємодії з правоохоронними органами - із

забезпечення державної безпеки і захисту державного кордону, припинення терористичної діяльності, діяльності незаконних воєнізованих або збройних формувань (груп), терористичних організацій, організованих груп та злочинних організацій, повною мірою не вирішує та не усуває існуючі загрози. Цьому є як об'єктивні, так і суб'єктивні підстави.

За останній час населення суттєво зневірилося у можливості держави забезпечити його захист та унеможливити зловживання силою з боку як офіційних військових формувань, так і радикально налаштованих угруповань різноманітних політичних сил.

Згідно ст. 22 Закону України «Про Національну гвардію України» від 13 березня 2014 року № 876-V фінансування діяльності Національної гвардії України здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету України та інших джерел, не заборонених законом. На цей час такі фінансові можливості через несприятливі економічні умови в державі є обмеженими і вкрай недостатніми для повноцінного матеріально-технічного та фінансового забезпечення новоутвореного формування.

Водночас треба наголосити, що питання про утворення системи приватної безпеки на разі залишається дискусійним, а проблема її фінансування - не вирішеною.

На практиці в умовах політичної нестабільності, неспроможності державних органів контролювати плин суспільних процесів мають місце випадки використання окремими особами іноземного досвіду, залучення до співпраці на договірних засадах приватних охоронних структур. Так, за інформацією ЗМІ до України спрямована певна кількість співробітників відомої американської приватної військової компанії Greystone Limited¹.

І якщо великі корпорації та найзаможніші громадяни мають можливість звернутися задля забезпечення своєї безпеки до іноземних спеціалізованих охоронних організацій, то пересічні громадяни для цього є фінансово неспроможними

Останнім часом в пресі широко обговорюється питання про можливість створення муніципальної поліції та добровільних народних дружин з метою забезпечення громадського порядку в населених пунктах. Але його вирішення, більшою мірою, утруднене не тільки і, не стільки прогалинами правового регулювання можливості створення таких формувань, а пов'язується з необхідністю подолання проблеми визначеності джерел їх фінансування, а також їх достатності.

Необхідно звернути увагу, що за час незалежності в Україні держава не спромоглася створити сталу систему залучення населення до охорони громадського порядку, а радянська система добровільних народних дружин пішла в небуття². Указ Президента України № 650/99 від 16 червня 1999 р. «Про додаткові заходи щодо поліпшення діяльності органів внутрішніх справ та громадських формувань з охорони

громадського порядку», що передбачав підготовку відповідної нормативно-правової бази, відновлення діяльності рад громадськості при громадських пунктах охорони порядку, визначення органів громадської самодіяльності, які могли бути залучені до співпраці з ОВС у правоохоронній діяльності не досяг своєї мети.

В подальшому згідно ст. 1 Закону України «Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону» від 22 червня 2000 року N 1835-III було задеклароване право громадян України створювати в установленому цим Законом порядку громадські об'єднання для участі в охороні громадського порядку і державного кордону, сприяння органам місцевого самоврядування, правоохоронним органам, Державній прикордонній службі України та органам виконавчої влади, а також посадовим особам у запобіганні та припиненні адміністративних правопорушень і злочинів, захисті життя та здоров'я громадян, інтересів суспільства і держави від протиправних посягань, а також у рятуванні людей і майна під час стихійного лиха та інших надзвичайних обставин (далі - громадські формування з охорони громадського порядку і державного кордону). Однак на цей час законодавством України фінансово не забезпечується матеріальна основа діяльності таких утворень.

Якщо звернутися до ст. 19 Закону України «Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону», то треба констатувати, що органи місцевого самоврядування та місцеві державні адміністрації мають право вирішувати питання щодо забезпечення діяльності громадських формувань, надавати їм службові приміщення, необхідний інвентар та засоби зв'язку. Але при цьому мова не йде про фінансову підтримку добровільних народних дружин, не визначаються джерела їх фінансування.

Фактично держава самоусунулася від вирішення такого завдання перекинувши його на плечі органів місцевого

¹http://rus.ruvr.ru/2014_03_27/Inostrannie-naemniki-kak-novij-faktor-destabilizacii-Ukraini-5547.

²Правове регулювання діяльності добровільних народних дружин за радянських часів базувалося на положеннях постанови ЦК КПУ та Ради Міністрів Української РСР «Про заходи по виконанню постанови ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР «Про дальше удосконалення діяльності добровільних народних дружин по охороні громадського порядку» від 28 травня 1974 р. № 292.

самоврядування та самоорганізації населення. Бюджетний кодекс України, Закони України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21 травня 1997 року № 280/97-ВР та «Про органи самоорганізації населення» від 11 липня 2001 року № 2625-III не можуть гарантувати достатність коштів на вищезазначені цілі.

Сьогодні, коли через економічні складнощі місцеві бюджети потерпають від нестачі ресурсів навіть на саме необхідне, одним із шляхів вирішення проблеми фінансового забезпечення громадського порядку на території

громади може бути механізм самообкладання населення.

В подальшому, коли в державі буде прийматися рішення щодо можливого вільного обороту зброї, на чому наполягають певні політичні кола, убачається необхідним розглянути питання про введення спеціального збору у вигляді надбавки до ціни реалізації зброї, кошти від якого централізовано використовувати для фінансового забезпечення діяльності громадські формування з охорони громадського порядку і державного кордону.

Бардакова Лілія В'ячеславівна

*аспірантка кафедри адміністративного права та адміністративної діяльності
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого
(Україна, м.Харків)*

КОНТРОЛЬ ЗА ЯКІСТЮ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ ЯК СЕГМЕНТ ПРИВАТНОЇ БЕЗПЕКИ ЛЮДИНИ

Контроль у сфері обігу лікарських засобів здійснюється на створеній в Україні нормативно-правовій основі, якою визначено перевірку у сфері виробництва, реєстрації (перереєстрації), контролю якості та безпечності лікарських засобів, в основу яких покладено європейські стандарти, орієнтовані на пріоритет забезпечення захисту життя і здоров'я людини, як елемента приватної безпеки.

Так, для проведення на належному рівні контрольних заходів, перед контролюючими органами стоїть завдання створення прозорого правового механізму проходження процедури потрапляння лікарських засобів в аптечні мережі. Як відомо, обіг лікарських засобів умовно можна класифікувати на три основних етапи: створення і реєстрація лікарських засобів; їх виробництво чи ввезення; реалізація, яка поділяється на роздрібну та оптову. Процедуру реєстрації лікарських засобів можна вважати не лише частиною етапу обігу лікарських засобів, а й інструментом

державного регулювання. Створення та впровадження у виробництво лікарських засобів здійснюється за наявності спеціального дозволу (ліцензії), який видається Держлікслужбою України. Вирішення цих завдань пов'язано із організацією процесу проходження формальностей, пов'язаних із надходженням лікарських засобів до різних лікувально-профілактичних установ і безпосередньо до хворих, у цьому разі важливу роль виконують суб'єкти контролю за обігом лікарських засобів. Тому належне регулювання відносин, пов'язаних з обігом лікарських засобів, організація всебічного контролю у даній сфері це один з основних шляхів удосконалення контролю на фармацевтичному ринку.

Варто зазначити, що існуюча система контролю за обігом лікарських засобів створює безліч складнощів не лише для працівників у сфері фармації, а і для кожної людини, яка їх вживає. Однією з цілей контролю за якістю лікарських засобів є обмежений доступ до